

TELEGRAFUL ROMAN,

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru menarohle pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru strălăitate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.

Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru edată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Catolicismul în România.

Sibiin, 2 Decembre n.

Chestia școlilor particulare, susținute în România din partea călugărițelor romano-catolice, e rezolvată prin sentința adusă din partea ministrului de instrucție, în acel înțeles, că susținătorii școlilor numite au să se conformeze întru toate legilor țării și normelor aflătoare în vigoare în statul român cu privire la instrucția publică, căci în cas contrar, la un termen oarecare școlile vor fi închise. Afară de acesta cetisem în ziarele din România, că în ministerul român de culte și instrucțiune publică se lucrăză la un proiect de lege referitor la școlile particulare, în care sigur că se vor ține în vedere toate manceșăile, toate scăderile descoperite cu ocaziunea anchetei care a fost deschisă în contra școlilor călugărițelor rom.-catolice, și se vor lua măsuri, ca aceea ce s'a întâmplat să nu se mai întempele.

Câtă vreme chestia acestor școle a stat la ordinea zilei în România, presa de acolo neconținut aducea articoli scriși cu multă căldură românească despre pericolul cu care e amenințată biserica strămoșească greco-ortodoxă în urma lătririi de care se bucură catolicismul în statul român. Ni-se zugrăvia situația ca insuportabilă, și valori mari se formaseră în jurul propagandei catolice, care, se zicea, își aiogă drepturi în România pe cari nu le are, și-și închipue că și în România biserica romano-catolică e biserica oficială a țării.

Chestia școlilor susținute din partea călugărițelor e însă acum rezolvată, discuția asupra acestor școle e întreruptă, și astfel rar se mai vorbește în presa din România despre catolicism ca pericol pentru biserica ortodoxă română și pentru neamul românesc. Semnul, că pericolul nu a fost tocmai așa de mare cum și l închipuiau unii, sau pôte că nici n'a existat de loc. Și noi suntem aplecați a crede că acest din urmă e adevărul.

Catolicismul n'are teren de estindere printră Români, și credem că nu ne înșelăm când afirmăm, că toate încercările ce se fac în regatul român pentru a se converti persoane singuratic, urmăresc cu totul alt scop, după cum a scos la ivelă chiar și cercetarea efectuată în chestia școlilor călugărițelor, scopul de a pune mâna pe averea unor credule și zăpăcite, cari amefite în fel și fel de forme, se îngropă în vre-o mănăstire, în proprietatea căreia își trec apoi întrăga avere moștenită de la părinți.

S'a întâmplat asemenea cas în România? Da, așa a constatat cercetarea ordonată în privința acesta din partea guvernului. S'a întâmplat, nu unul, ci două, trei, mai multe casuri. Dar' ori-câte se se fi întâmplat, ele rămân casuri singuratic, pentru-că 10—20 de suflete perdute, la o biserică mare și puternică întru adevăr nu numără. Pericolul ar fi de recunoscut atunci, când cercuri largi ale populațiunei ar da semne că i mai place serviciul în biserica rom.-catolică (pe care nu-l înțeleg) de cât în biserica sa națională, dar' un lucru ca acesta nu se va întâmpla nici-odată printră Români. Și

bine z'cea nu de mult o fôie din capitala regatului român, că „pôte catolicismul să verse milioane în România pentru propagandă, căci le va perde în vânt. Românul rămâne ce este, cu credința lui strămoșească, care nu i-a adus închisii, nici indulgențe, nici răsvrătiri în sinul neamului, nu i-a adus nici un rău, ci numai bine și liniște în vieța morală, socială și națională”.

Aceea ce s'a întâmplat sub Atanasie la 1700, nu se va mai întâmpla, pentru-că ne va feri cerul de astfel de păstori sufletești, cum erau aceia de pe atunci, cari pentru favoruri personale și-au părăsit turma. Dar' cerul ne va feri de o asemenea eventualitate numai în cazul dacă ne vom feri și noi, biserica vie, credincioșii cari o formăm. Și ne vom feri dacă niusințele noastre vor fi îndreptate într'acolo, ca de-și nu la moment, cel puțin pe sema generațiilor următoare să avem un cler în biserica noastră, care se pôtă ține concurența în totă privința cu clerul romano-catolic.

Pentru-că aici reșede superioritatea catolicismului, nu în altceva. Clerul r.-catolic vine scos din o asentare formală, și vine compus numai din oameni cu adevărată vocațiune pentru carieră, cari pe de-asupra mai au și minte ageră și fizic atrăgător, pe când la noi preoția până mai de curând a fost considerată numai ca o moștenire, care trecea de la tatăl la fiu, ori de la moș la nepot. Suntem însă pe bună cale de a ne lăpăda de aceste obiceiuri vechi, și dacă vom merge pe calea apucată, noi, cei de dincoace, putem să avem în 25 de ani un cler în întrăga metropolie de care să nu ne fie témă că nu va puté ține concurența cu clerul romano-catolic.

Și acum conclusiunea. Dacă noi, cei-ce toate trebuie să le facem și să le acoperim din propria noastră sêrăcie, suntem pe cale de a ne crește un cler care spre fala bisericeii noastre să fie, și care să o știe apăra în cas de pericol: cu cât mai ușor o pot face acesta frații și coreligionarii nostri din regatul român, cari au guvern ce le pörtă grijă, și au budget din care și pot acoperi trebuințele și cheltuelile! Acesta să le fie deci și lor grija cea mai mare, și atunci n'au să se mai témă de primejdia catolicismului.

Situația politică.

Sunt două săptămâni de când guvernul a dat opoziției lovitura cea grea parlamentară, luându-i din mână arma obstrucției, și spiritele tot nu s'au calmat, ci din contră, se pare că agitația câștigă tot mai larg teren și mai largi cercuri de nemulțămii.

O perdere mare morală pentru guvern și partidul de la putere constituie la tot cazul faptul, că oameni cu greutate, ca contele *Andrássy Gyula*, ca *Wlassics*, fost ministru la culte, și fostul ministru president *Széll Kálmán*, au eșit din partidul guvernamental, motivându-și pasul în câte o scrisore deschisă adresată alegătorilor, cu aceea, că procedura guvernului nu a fost corectă, și ei nu pot să rămână solidari cu guvernul. Se trăg deci la o parte.

Au mai eșit apoi și alții din partidul guvernamental, cam vre-o 23 deputați, un număr care ori-cât de însemnat să fie în ce privește calitatea, nu face nici o grijă guvernului, care și fără acești deputați dispune în dietă de o majoritate mare și compactă, gata să facă tot ce cere guvernul de la ea.

Vorba e însă, că guvernul ce va cere de la majoritatea sa, după releschiderea dietei? Va cere să mērgă mai departe pe calea apucată, în cas că opoziția îi va face greutăți, — după cum amenință că va face, — ori apoi va revoca, va face nevotată propunerea votată prin suprindere a lui *Dániel*, și pe calea acesta va da satisfacție opoziției, care earăși, în schimb va sista toate ostilitățile și se va învoi, ca o comisiune de 21 să fie emisă pentru modificarea pe cale corectă parlamentară a regulamentului de casă?

Pentru-că se fac propunei în înțelesul acesta.

Se aud apoi și astfel de păreri, că guvernul la nici un cas nu se va pleca în fața opoziției, ci cu ajutorul propunerii lui *Dániel* va căuta, ca după releschiderea dietei în 2—3 ședințe să i-se voteze indemnitate pe vre-o trei-patru luni, și apoi imediat va disolva dieta și va face alegeri noue, grijind, ca din ele opoziția să iasă bine decimată.

De eventualitatea acesta se teme, cum se vede, opoziția, de aceea ține întruniri publice unde numai pôte, pentru a câștiga opiniunea publică pe partea sa. Nici organele guvernului însă nu stau cu mâinile n sin, ci din toate părțile trimit dlui ministru-president adrese de aderență, pe cari tot cu aceeași însuflețire le-ar trimite, credem noi, și lui *Kossuth* ori *Apponyi*, dacă dintră ei ar fi careva ministru-president.

Va să zică, deocamdată se ține licitație publică, pentru a se ști că „națiunea” pe care parte e, pe a guvernului, care a călcat legea, ori pe a opoziției, care nu vrea să permită o călcare de lege (dar' a permis totdeuna când a fost vorba de naționalitățile nemagiare!), și apoi lupta decisivă întră guvern și opoziție se va da după releschiderea dietei. Atunci se va vedé, cine e mai tare și cine e mai — șiret?! Positiv nu se știe când se va face releschiderea dietei, dar' se crede că în 9 Decembre n. Atâta e, ce putem înregistra, ca simpli cronicari, despre situația politică internă din statul nostru.

Ear' informațiile ultime ce le avem sunt următoarele:

Contele Tisza în Iaurin.

Eri, Joi, ministru-president *Tisza*, invitat din partea aderenților sei din *Iaurin* (*Győr*), a mers întră ei și a rostit o vorbire răsboinică, în care a declarat, că trebuie să facă revisiunea regulamentului de casă, pentru a salva parlamentarismul și a-l asigura pe sema națiunei. E vina opoziției, că nu s'a învoit să se facă revisiunea pe cale pacinică, ci cu luarea de măsuri energice. Ministru-president a fost însoțit de mulți deputați, și pe drum, cum și în *Iaurin*, i-s'au făcut ovațiuni frumoșe. Magiarii din Viena încă au venit cu tren separat la *Iaurin*, pentru a-și arăta simpatiile față de energicul ministru-president ungar.

Speranțele opoziției.

Opoziția unită trage mare nădejde că la Corónă ministru-president *Tisza* nu mai are trecerea de mai înainte și că Corónă nu e mulțămită de loc cu felul de procedare a guvernului față de opoziție. Din unele părți contele *Tisza* e considerat chiar ca ministru-president căzut, și o fôie opozițională voește să știe și aceea, că M. S. a început deja să iee informațiuni asupra situației de la cei eșiți din partidul guvernamental. Până acum ar fi fost primit în audiență *Darányi* (viitorul ministru-president) și va mai fi primit contele *Andrássy* și *Széll*. Numai să nu fie speranțe deșarte!

Fragmente istorice.

Despre boerii din țera Făgărașului.

De
Non quis, sed quid.
(Urmare).

2. *Hangul Safar Boer de A.-Vist*, cu 30 patrifamilii, cari au diplomă de nobilitate de la G. *Báthori* din Sibiu 25 Februarie 1613, având însemnele: pe scut militar de colore celestină se vede un lup stând pe picior, ținând în laba dreaptă sabie, ear' în stânga un cuțit.

3. *Neagoe de A.-Vist*, cu 32 patrifamilii, cu diplomă de nova donațiune de la G. *Bethlen* din 19 April 1628, ce o a căpătat Neagoe asesor al tablei judecătorești din Făgăraș, și sentința tabulară din 6 Februarie 1796 prin care se declară de nobili adevărați.

4. *Borzea alias Bozgach de A.-Vist*, cu 20 patrifamilii, și cu diplomă nouă de la G. *Bethlen* din anul 1628.

5. *Matheas de Dridiff et A.-Vist*, cu diplomă de la G. *Rákoczi* din Alba-Iulia 20 Iulie 1638 și genealogie din anul 1825.

b) *In Vistea-superiôră*, cu 263 case și 1401 locuitori.

Afară de boerii condisionali cu cei din Vistea-inferiôră mai sunt:

1. *Kora de Felső-Vist*, cu 4 patrifamilii, au diplomă de la G. *Bethlen* din anul 1616.

2. *Vulcan de F.-Vist*, 2 patrifamilii, cu diplomă, asemenea de la G. *Bethlen*, tot din anul 1616.

3. *Popa de F.-Vist*, 5 patrifamilii, cu diplomă de la Ana *Bornemisza* din anul 1667.

c) *In Corbi*, 80 case cu 496 locuitori, sat întră Vistea și Ucea, unde aflăm pe:

1. *Bacsila sau Bacilla de Ucea et Korbi* numără la vre-o 30 patrifamilii. Principele G. *Bethlen* a dat din *Cașiovia* în 5 Novembre 1625 lui *Oprea Bacilla*, lui *Petrasc Zile* (astăzi *Silea*) lui *Grigorie Streza* și lui *Ioan Raduly* în privința porțiunilor boeronale din *Ucea* și *Korbi* — litere noue donaționale, fiind-că pe cele vechi le-au fost perdat.

2. *Szilea, Streza și Raduly de Korbi*; a se vedé la precedentul *Bacsilla*.

d) *In Ucea-inferiôră*, cu 155 case și 772 locuitori.

Afară de familiile boerești din Vistea, cari au fost donate de *Mircea*

Vodă, și la 1511 confirmate în posesiunile lor din boeronatele întregi ale Vistei și Ucei-inferioare și superioare și în jumătatea boeronatului de Arpaș, mai aflăm în Ucea de jos următorii boeri:

1. Grama de A.-Ucsa, 6 patrifamilii, cu diplomă de la Ana Bornemisza din Făgăraș 7 April 1671, dată lui Opris, Grigorie și Radul Grama de A.-Ucsa, prin care acestia pe baza documentelor lor mai vechi se confirmă în posesiunile ereditate de la strămoșii lor, și în drepturile de mără, de munți, de vecini și de țigani cari obicinuiu a face slujbele îndatinate, ear' ei în conformitate cu usul și consuetudinea vechiă se fie datori a prezenta serviciile ce trebuiesc făcute la Castelul Făgăraș, cu cai buni, cu arme și cu tunică de postav bun.

2. Bacșilla de Ucsa et Korbi, a se vedé la Korbi.

3. Barbat, Gania și Roman de A.-Ucsa, 23 patrifamilii, au diplomă de înnoirea boeronatului lor, de la M. Apafi din Făgăraș 25 Ianuarie 1664.

4. Boer alias Safar de A.-Ucsa, cu 30 patrifamilii, dintr'o familie cu Safar de A.-Vist, au diplomă de nobilitate de la G. Báthori din anul 1613 cu armale: pe scut celestin un lup ședând pe piciorle dindărét cu laba dreaptă ține sabia scosă, ear' cu cea stângă un cuțit.

5. Popa-Many de A.-Ucsa, 12 patrifamilii, cu diplomă nouă de la Ana Bornemisza din 21 Septembrie 1666.

6. Oprea de A.-Ucsa, 30 patrifamilii, cu diplome de la G. Bethlen din 1620, de la Susana Lorándfi 1652 și de la M. Apafi din 1663, având armale: pe scut vînét un bărbat înarmat.

7. Opris de A.-Ucsa, 7 patrifamilii, cu diplomă nouă de la Ana Bornemisza din anul 1671. (Vezi Grama de A.-Ucsa.)

8. Petrask de Alsó et Felső-Ucsa, 5 patrifamilii, cu diplomă nouă de la G. Bethlen din 5 Novembre 1625, prin care se confirmă în posesiunile lor din Corbi și din ambele Uce.

9. Roman de Ucsa, 11 patrifamilii. Boerul Roman cu feciorii săi Vladimír, Stanislav, Barbat, Barbu, Toma, Vlad Radu de Ucsa, în adunarea tribunalului boeresc ținut în Făgăraș *feria tertia verae sanctae et individuae trinitatis 1509* sub presiul lui Paul Thomori asistat de boerii jurați, a nume: Aldea Bica de Voivodeni, Coman și Costea de Russor, Mailat de Comana, Manea de Comana, Chiurila de Grid, Aldea de Vad, Stoica de Bethlen, Balas de Drid, Stefan de Szombat, Vulcan de Skorei și Stan Sorontal de Kertzisora, au câștigat moșiile boeronale confis-

cate de la *Bursan de Ucsa, Zin de Kertzisora, Grozav de F.-Arpas și Anca Zin de Ucsa*, boeri amestecați în revolta lui Mihnea-Vodă. Această sentință s'a estradat în transmutat capitular 1728 lui Popa Vlad, Coman și Vlad Ioan de Ucsa.

10. Alt Roman din familia Barbat de Ucsa, 11 patrifamilii, a căpătat litere confirmătoare de la Susana Lorándfi din Făgăraș 14 April 1652 și armale de la M. Apafi din Sighisóra 11 April 1663 cu următoarele insemne: pe scurt ceruleu un bărbat în vestminte roșii, ținând în dreapta sabia, ear' în stânga cunună de flori, — apoi tot de la M. Apafi din Făgăraș 25 Ianuarie 1664 diplomă de confirmare în boeronat.

11. Szilea de Ucsa et Korbi, 30 patrifamilii, cu diplomă confirmătoare de la G. Bethlen 5 Novembre 1625 dată lui Oprea și Zoiika Bacșila, lui Petrascu și Sztancsul Zile apoi lui Radul și Streza de Ucsa și Korbi. A se vedé și la Korbi. (Va urma).

Deschiderea parlamentului român.

Luni s'a făcut la București deschiderea sesiunii ordinare a corpurilor legiuitoare, cu ceremonialul obicinuit. Mesajul de tron a fost citit de M. Sa Regele Carol, și a fost de următorul cuprins:

Domnilor senatori, domnilor deputați.

Ca totdeauna vin și astăzi cu vie mulțămire în mijlocul reprezentanților națiunii spre a le aduce salutările Mele. Am adâncă încredere că sunteți hotărâți a intra în lucrările ultimei sesiuni a acestui legislaturi cu același simțământ al datoriei pentru binele obștesc și cu aceeași energie rodnică, cari v'au însușit până acum.

Stăruința statelor de a deslega prin bună înțelegere chestiunile ce le pot desbina, întărește tot mai mult pacea. Pe această cale România își urmărește ținta neclintită a politicii sale internaționale, care i-a dobândit încrederea și prețința tuturor și asigură pacificarea dezvoltare a puterilor Regatului.

Guvernul Meu va supune deliberării Domnilor-văstre convențiunea comercială încheiată cu imperiul german. Avem speranța, că în curând vom regula și cu celelalte state relațiunile noastre comerciale. Așezând acestea pe o bază statornică, vom da un nou avânt dezvoltării noastre economice.

Domnilor senatori, domnilor deputați.

Un an de secetă a băntuit earăși țera. Guvernul meu a luat la timp măsurile necesare pentru a micșora lipsela acestei crize, care apasă astăzi mai mult populațiunea rurală.

Cu toate acestea, prin cheltueli măsurate și echilibrarea neîndolnică a bugetului statului creditul țerei va rămâne naatins și vom pute învinge greaua încercare ce înduram în momentul de față. Budgetul anului 1905—1906 va fi stabilit pe aceleași baze ca bugetele exercițiilor precedente.

Ministrul financelor va prezenta un proiect de reformă a legii vamale, spre a o pune în acord atât cu progresele realizate în această ramură a administrațiunii, cât și cu trebuințele noului tarif vamal. Noua lege va prevedea înființarea de întreprinderi în București, spre a da o mai mare înlesnire comerțului.

Industria petrolului a luat în ultimii ani un avânt atât de mare, în cât ea ocupă astăzi un loc însemnat în dezvoltarea noastră economică. Ea a fost ajutată de înființarea la Constanța a rezervorilor și a portului de petrol, cari înlesnesc într'un mod sigur și estin esportul acestui nou isvor de bogăție a pământului nostru.

Instrucțiunea publică pășeste înainte în direcția practică dată ei de legile votate de Domniile-Văstre, menite a forma generațiuni cari să-și asigure prin muncă temeinică existența și bunul traiu.

Armata, care în curând va fi complet înzestrată cu armele cele mai perfecționate, se întărește neîncetat, însuflețită de datoria ei de a fi pregătită, ori-când se va cere, ea adevărat scut al țerei.

Domnilor senatori, domnilor deputați. În anul acesta am avut o vie mulțămire sufletească de a străbate cea mai mare parte a regatului, călătorind pe mărețul fluviu al Dunării de la fruntărele noastre până în Marea-Negră și în văile Birladului și ale Siretului; ear' în a doua a Mea capitală a Iașilor am petrecut zile frumoase, înălțate prin serbările închinatle bisericei noastre. Cu acest privilegiu M'am încredințat din nou cât de adânc înrădăcinate sunt în inima scumpului Meu popor simțămintele de dragoste și de devotament pentru Mine și familia Mea și cât de statornic s'a înfipt în inimile tuturor cetățenilor încrederea în viitorul asigurat al patriei. Sunt fericit a reînoi încă odată aci, în mijlocul reprezentanților națiunii, marea mulțămire ce am simțit și a vă asigura că vom păstra acestei vie și sincere manifestări de credință o neștersă amintire.

Domnilor senatori, domnilor deputați.

Urând din tot sufletul, ca lucrările Domnilor Văstre să fie și de astăzi rodnice, rog pe Dumnezeu să reverse binecuvântarea și harurile sale asupra scumpei noastre Români.

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.

Conferențe preoțești.

Convocare.

Oonorata preoțime din protopresbiteratul gr.-ort. Hunedóra se convocă prin acesta la conferența anuală ce se va ține Marți în ziua de sfântul apostol Andrei (30 Novembre st. v.) în localul școlii noastre confesionale din Hunedóra la orele 10 a. m., cu următoarea

Programă:

1. Precis la 9 ore, după premergerea utreniei se va începe sf. liturgie, la finea căreia se va celebra parastas pentru fericitul metropolit marele Andrei, apoi predică oca-

sională și invocarea sfântului duh. Vor oficia preoții: Iacob Ghisia, Leontin Uagur și Constantin Dăncilă, ear' predica o va ține preotul din Batiz Petru Șinca, eventual George Rain din Nădăștia-inferioară.

2. După finirea acestora se va trece în școlă, unde se face deschiderea ședinței prin protopresbiter.

3. Constatarea membrilor prezenți și constituirea conferenței.

4. Discuțiune asupra serviciului divin și asupra predicii rostite în biserică.

5. Comunicarea hârtiei consistoriale dto 3/16 Februarie nr. 13,225 Bis., prin care se ia la cunoștință protocolul conferenței trecute și dispozițiunile făcute în acel ordin.

6. Comunicarea ordinelor consistoriale dto 16 Martie a. c. nr. 3235 Bis., din 20 April a. c. nr. 3880 Bis. și dto 22 Iunie a. c. nr. 4417 Bis.

7. Observări făcute din partea preoților Leontin Ungur și George Henția asupra temei lucrate și prezentate la conferența din anul trecut de către preotul George Rain: „Cari sunt scăderile cele mai înrădăcinate în popor și ce mijloce ar fi a se aplica la stîrpirea lor?”

8. Tema: „Relele ce provin din beție, și combaterea ei”. Cu lucrarea acestei teme se îndatorază preotul George Rain și George Popoviciu (Nădăștia-superioară).

9. Raport din partea fie-cărui preot: a încercat înființarea de fond de bucate în parohia sa, și dacă nu din ce motiv.

10. Planul cronologie dat spre lucrare în conferența trecută unei comisii, se cește de Constantin Dăncilă.

11. Preoții George Henția și Teofil Păcurariu, conform punctului 8 al conferenței trecute, referă despre înființarea de reuniuni prevăzute în punctul 12 al cerculariului consistorial dto 4 Martie 1903 nr. 2142 Bis.

12. Preoții să refereze cine și unde au introdus cronica parochială?

13. Defigerea locului pentru conferența anului viitoriu.

14. Încheierea conferenței.

Hunedóra, la 1 Nov. 1904.

Avrăm P. Pecurariu,
protopresbiter.

NOUTĂȚI

Adunări de protestare. Duminecă s'a ținut în comuna Petrovaț, comitatul Băias, adunare populară, la care au luat parte Sârbii și Slovacii din comuna numită și comunele din apropiere, în număr de peste cinci mii. Adunarea a cerut a se lua de la ordinea zilei proiectul de lege despre reformele instrucțiunii publice și a se introduce în instrucțiunea publică reforme cari să fie în consonanță cu interesele naționalităților. S'au rostit vorbiri frumoase. Adunarea a decurs în ordine.

— Studenții slavi de la școlile superioare din Praga încă au ținut Duminecă întrunire publică și au ridicat protest în contra proiectului de lege al dlui ministru Berz vitzky.

FOIȘORĂ

Puterea imaginațiunii.

Schiță psihologică de Dr. Parkner.
(Fine).

Chiar și năluca morții încă pôte fi evocată de imaginația unor asemenea persoane. O damă histerică auțise în tinerețe de la o femeie neghiobă, că persoanele cari sufăr de bôla de care suferă dînsa, la etatea de patruzeci și cinci de ani trebuie să moră. După douăzeci de ani, ajungînd etatea amintită, dama se pregătea de morțe, și veniau nădușeli, și pôte muria în adevăr, dacă medicul n'ar fi aflat, din întâmplare de profetia nerodă. Cu mare dificultate a putut să o convingă, că femeia aceea a spus o prostie. Atunci s'a hotărît să trăiescă, și din acel moment s'a înmăndășat.

Precum la producerea bôlelor, așa și la vindecarea lor, joacă rol imaginația. Sunt bolnavi cari se tămăduiesc îndată ce au văzut pe medicul. Un bărbat de stat renumit suferea de insomnie. Aflându-se în vilegiatură,

a trimis după medicul din comuna apropiată, să-i facă injecție de morfină.

Medicul se prezintă și face pregătirile pentru mica operațiune. În momentul acela observă însă, că a uitat să aducă morfina. El își păstrează însă calmul și face injecțiunea... cu apă curată. Întrebat dacă injecțiunea va avé efect, medicul răspunde în tonul convingerii, că da. Și în adevăr, nervii bărbatului de stat s'au calmat și a putut să dormă.

Fenomenele cele mai interesante despre puterea imaginațiunii le furnizează hipnosa. O bucată de hârtie despre care medicii afirmă că este hârtie de muștar, pusă pe pielea bolnavului produce în adevăr efectul hârtiei de muștar. Interesante sunt încercările lui Krafft-Ebing, Jendrassik și ale altor experimenterori, făcute în privința acesta. Din contră, hârtia de muștar declarată de medic ca hârtie simplă, n'a produs nici un efect.

S'ar pute cita sumedenie de casuri provenite din închipuire, și cari au jucat rol în procese criminale, influențând mersul justiției adese-ori în detrimentul unui inculpat pe sfânta dreptate.

Incheiem cu următorul cas interesant:

O damă mai în vîrstă din Viena își închipuia că un oficer, care ședea în vecini și

trecea zilnic pe lângă ferestrele ei, se prăpădește de dragoste pentru dînsa. Întempleră a adus cu sine, că într'o familie a făcut cunoștință cu acel oficer. Din puținele cuvinte ce le-au schimbat, dama s'a confirmat și mai mult în convingerea, că oficerul o iubtește — însă n'are curajul s'o mărturisescă... Închipuirea ei dobîndi în curînd o nouă hrană prin niște corespondențe de amor anonime publicate printră inserțiunile unui ziaru și despre cari ea își închipuia că îi sunt adresate dînsii și scrise de oficerul. Într'aceea oficerul plăcă în concediu. Dama găsește un pretext și îi scrie. Oficerul, ca om cult, îi răspunde politicos, însă cu rezerva cuvenită. Dama își închipuiește că printră răzaduri oficerul îi declară amor. Intorcîndu-se din concediu, oficerul se întâlnește earăși din întâmplare într'o familie cu dama, și acesta profită de ocaziune, când au rămas un moment singuri, ca arucându i se de gât, să-i declare că este mirăsa lui. Oficerul a fost foarte surprins și i-a declarat în scris, că este o neînțelegere la mijloc.

Sentimentele damei s'au schimbat din acest moment cu desăvîșire. Ea își închipuia acum că oficerul e vorbește în toate părțile de rău și închipuirea acesta îi fu „confirmată”

earăși prin niște corespondențe anonime publicate la inserțiuni și cari erau de conținut ofensător. Era în firma convingere că sunt scrise la adresa ei și că nimeni altul nu le-a putut scrie de cât oficerul.

Dama se adresază colonelului și cere pedepsirea oficerului. Acesta i se refuză. Nu peste mult timp oficerul își dă dimisia din armată, ear' dama crezîndu se mereu ofensată și insultată, îi dă pe oficer în judecata tribunalului. Aici s'a descoperit nevinovăția inculpatului. Într'ega istorie amoroasă n'a es'at de cât în imaginațiunea damei, care în urma unei anchete medicale fû declarată histerică.

Vorbe înțelepte.

Despotismul e tot așa de adânc înrădăcînat în firea omului, ca și egoismul. De aceea, libertatea de care se bucură, n'ar voi să o vadă estinsă și asupra altora.

Nimic mai trist pentru omenime de cât moșnegul care moré fără a fi trăit, pentru-că n'a produs nimica în viață.

Misiunea omului este să lupte, pe tron, ca și în colibă. Aici cu miseria, colo cu fericirea, în ambele casuri însă cu inima proprie.

— Același lucru s'a întâmplat și la Viena, unde studenții de diferite naționalități au protestat cu energie în contra atentatului ce se plănuiește asupra naționalităților nemaghiare din Ungaria prin intenționatele reforme școlare.

— Eri (Joi) s'a ținut în Cluj sinodul protopopesc mixt al tractului gr. cat. clujan, condus de protopopul Dr. Ilie Daian. Într-o altă motiune de protest și-a luat unanimitate despre reforma instrucțiunii publice populare.

Daruri de Crăciun săracilor noștri. În urma apelului public de „Reuniunea socalilor români din Sibiu” în cauza umanitară a împărțirii de daruri la Crăciun săracilor noștri, patronul Reuniunii, E. celent Sa Domn arhiepiscopul și ministrul *Ioan Mețianu*, a dăruit suma de 20 cor.

Concert. Corul răcesc de bărbați din Sibiu, numit „*Hermania*”, a dat un concert ieri, Joi, 1 Decembrie n. din incidentul iubileului de 25 ani de la întemeiere. Programul a fost ales, ear' prestațiunile splendide, ca totdeauna. Concertul s'a dat în sala mare de la Gesellschaftshaus, care a fost plină de public.

Complimentări regești. Conform unei telegrame din Belgrad regele Victor Emanuil al Italiei a notificat prin o telegramă regelui Petru Carageorgevici al Serbiei, că în semn de amicitie i-a conferit ordinel „Annunciata”. Regele Petru a răspuns regelui Victor tot prin telegramă, că în semn de mulțumită și răspuns de amicitie i trimite ordinel „Stéua-Carageorgevici”.

Din necazurile emigrărilor. Nu de mult au sosit la New-York o sută de emigranți români din Transilvania, spre a-și căuta lucru în America. Autritățile de port li-au denegat însă debarcarea, pe motiv că deja de a casă au fost argațați ca lucrători în America, ceea-ce confirmă legilor americane nu este permis. Zădarnic au arătat bieții omeni că nu sunt angajați încă la nici un fel de muncă, ci numai după debarcare vor să-și caute lucru; zădarnic a intervenit în favorul lor chiar și consulul austro-ungar din New York, — bieții omeni au fost îndrumați să se întoarcă în țară, dar au fost internați pe insula Ellis de lângă N. York. Deja de trei săptămâni stau acolo, așteptând sosirea vaporului „Pannonia”, care se va aduce a casă.

Pentru promovarea culturii inului și cănepei. Ministrul de agricultură a dat ordin, ca în ținuturileacomodate pentru cultura inului și cănepei profesorul specializat încredințat din partea ministrului și alți preceptori în cauză să țină în cursul unei prelegeri populare, instruând pe micii economi în toate amănuntele acestei culturi. În același scop ministerul a procurat zece vagoane de semnăntă de in de Riga, spre a o distribui cultivatorilor. Despre modalitățile distribuirii economiilor vor fi încunoscințați cât de curând.

Doi pretendenți rivali — la aceeași masă. Cu ocaziunea petrecerii părceliei regale a Portugaliei la Londra, în vizită la regele Angliei, s'a întâmplat că doi pretendenți la aceeași tron au petrecut în aceeași casă și la aceeași masă, — la dineul dat de ducele de Portland de onoarele oșpeților regali: a numele ducelui Filip de Orleans și prințul Napoleon Victor, ambii pretendenți la tronul Franței, cel din față ca descendent al dinastiei bourbonice, ear' al doilea ca descendent al familiei Bonaparte. Iutálnirea s'a întâmplat din cauză că ambii fiind înrușiți cu părechea regală portugheză, nici unul n'a putut refusa invitarea (Filip de Orleans e frate cu regina Amalia, ear' Napoleon Victor e văr cu regele Don Carlos).

Pentru închiderea crișmelor Dumineca. Reuniunea economică din comitatul Pesta” urmând inițiativei luate de „reuniunea economică din Bihar” a înaintat la ministrul de finanțe o adresă, în care cere a se lua măsuri pentru-ca, în Dumineci și sârbători crișmele să stea închise.

Mormânt de zăpadă. Săptămâna trecută aprôpe prin toate ținuturile României au fost ninsori mari împreunate cu viscole. În Valea-Cogârgeanca din județul Ialomița o grupă de troieni de zăpadă.

Serviciu militar de doi ani în Germania. La 1 April 1905 intră în vigoare în Germania legea nouă militară, conform căreia obligămintul serviciului activ la cavalerie și la artileria de câmp călărășă e de trei ani, ear' la celelalte arme e de doi ani. Celor cari de bunăvoie fac serviciu activ de trei ani, ori în urma obligămintului (la călărăși), trecând la rezervă li-se iartă doi ani din cei cinci ai primei clase de etate.

Intunecime în Budapesta. Luni a fost pe la Budapesta timp așa de noros și neguros, în cât chiar și înaltimele au trebuit să fie lăsate aprinse felinarele de pe strade și lampel prin case. În timpul intunecimeii ningeau mereu ninsore amestecată cu plôie, făcând pe streu ninsore amestecată cu plôie, făcând pe streu ninsore amestecată cu plôie, făcând pe streu ninsore amestecată cu plôie.

Și a beut vieța. Eonomul Veteran din Ada făcând tâng bun la tângul din Zen'a s'a pus să se ospeteze până ce s'a îmbătat turtă. În stare de beție a plecat apoi a casă pe jos, dar' pe drum a căzut în o băltoacă, din care — fiind beat — nu s'a mai putut ridica. A doua zi dimineța l'au găsit drumarii morti, înghețat în băltoacă.

În șese ore — din Europa la America. André Gombin, ingineriu în Paris, zilele trecute a prezentat unei comisii de esperți o invenție a sa: un aparat motoric, numit „tifooid”, prin care viteza vaporurilor se pte mări în așa grad, în cât se pte percurge calea pe Ocean dintră Havre și New-York (Europa și America) în timp de 6—7 ore.

Teatru în Bonțida. Ni se scriu următoarele: „Duminecă, 27 Nov. st. n. a avut loc o producțiune teatrală-declamatorică musicală în comuna Bonțida. S'au jucat 2 pese teatrale, „*Norocul în casă*” și „*Ruga de la Chisletu*”. Ambele au reușit pe deplin. S-au jucat rolurile cu pricepere: Ștefan Losonți, Dumitru Iltar, Rusanda Tătar și Alexandru Blaga, ear' juna Ana Moga a fost peste așteptare în executarea rolului ca l'au avut. S'a declamat pociu comică „*Tiganul la furat*”, de către Alexandru Blaga, producând mult haz. Cântări în cor au fost următoarele: „Tot pe drum”, „Știi în când ne iubim”, „Zisă badea”, și „Până când ținem cu codrul”, esecutate fiind cu multă însuflețire din partea tinerimii. Corul a fost condus de învățătorul Nicolae Hamsea. După eshaularea programului a urmat joc, care a durat până în zori de zi. Public a fost numeros. Venitul încă a fost destul de frumos, luând în socotință timpul cel nefavorabil. A rămas venit curat 36 cor. Suprasolviri au încurs de la domnil Vasilie Onosi 4 cor. Nagy Sándor 2 cor. Lakatos Dénes 1 cor. Arg. Cuppa 1 cor. și dșora Gutkovsky Adel 1 cor. Amintesc aici și pe curatorul Grigorie Chiorean, care a lucrat mult pentru frumoasa reușită a petrecerii”.

Untura de pește se bucură de mare trecere de când a sursă a fi preparată în formă deplin curată. Untura de pește curată e lipsită de gust și de miros, e un lichid ușor de mistuit și se ia bucuru de corși. Se pte folosi ca mijloc de pentru promovarea osificațiunii la copii debili. În urma bunătății și a puterii sale nutritive untura de pește a lui Zoltán cu drept cuvânt se bucură de cel mai bun renume, atât în patrie cât și în străinătate.

Cartoforii. Antonie Budiul și Frențoiu Aron din Nădăștia-Inteioriă și din zilele trecute jcau cărți în o crișmă din Streiu (Alsă Zeykfalva în comitatul Hunedóra). Frențoiu, înfuriat că Budiul i-a câștigat 30 de crucuri, a scos brișca și a împătărit o în cōstele lui Budiul, care în urma acesteia a murit. Iată la ce duce jocul de cărți!

La „prețuri fixe”. În o prăvălie frunțată din Budapesta o damă și alege o mantilă de brnă și întrebi de preț, care însă i-se pare prea scump. Calfa și laudă marfa în fel și chip și spune că ea e sunt „prețuri fixe”, nu încapă tânguială, din prețul de 35 fl. nu pte lăsa nimic. Într'aceea întră în prăvălie o cunoscută de a dōmnei, îmbrăcată în o mantilă perfect la fel, cu aceea pentru care calfa cerea 35 fl., atât în ce privește materia, cât și confecționarea. Dând cocōnele în vorbă asupra marfei, cea o mantilă împinată deja (tot din prăvălia aceea) s'aple indignată că de la dinsa au sters 58 fl. pentru mantilă. Calfa se încurcă, apoi chiamă pe principă, care îndrugă și el la vorba, că cea vândută cu 58 fl. e din materie mai fină, că e confec-

ționată altcum, etc. Cocōnele însă spunându-i câteva despre „soliditatea” „prețurilor fixe” au esit fără să cumpere ceva. Morală: să nu prea credem în „prețuri fixe”.

În Micloșlaca, lângă Murș-Ujóra, se dă în arindă, pe calea licitațiunei publice, în 13 Decembrie n. casa de sub numărul 15, care e proprietatea comunei, și e destinată să fie folosită ca cărcimă. E la loc foarte bun, în mijlocul cemenei, și omeni din sat ar dorii, după cum ni-se scrie, să o iee un Român, care s'ar pute apuca apoi și de alte întreprinderi. Comuna e întregă românească.

Daunele sociale se ivesc mai mult pe timpul unui morb. Așa spre exemplu pacientul de tuberculoză lipsit de mijloc e nu-și pte păreași ocupațiunea pentru timp mai îndelungat spre a-și căuta sănătatea în vre-un loc de curș. Industriei chimice i-a succés a găsi un remediu eficaciu contra morburilor pulmonare. Acest remediu — numit *Sirolin* — vindecă tuberculoza fără să detragă pe bolnav de la ocupațiunea sa obicinuită. Prin luarea alor 3—4 lingurițe a acestui sirup cu un miros dispar toate aparițiunile morbului și se ridică apetitul.

Cărți și reviste.

Căldare. În editura tipografiei și librăriei diecesane din Caransebeș a apărut „*Calendarul Românului pe anul comun de la Christos 1905*”. Prețul 50 fileri (25 cr.) Pe lângă partea calendaristică, însoțită de povește economice, prevestirea timpului, și notițe, calendarul conține: Cronologia, Genealogiile caselor domnitoare, Tabele taxelor de post și telegraf, apoi Șematismul diecesei Caransebeșului având în frunte o biografie cu portret a P. S. Domn Episcop Nicolae Popa. *Partea literară* cuprinde: Din ale neamului nostru (urmare din anul trecut); Mihail Popoviciu (cu portret); Ștefan cel Mare Legele despre Ștefan cel Mare; Sârbătore (schite); Coriolan Bredicean (cu portret); Vieța în Albania; Bisericea catedrală din Caransebeș (cu iconă); Dimitrie Brumarîu (cu portret); Cei doi frați; Datini din cari isvorește sărăcia la poporul român, și combaterea lor; Trăilă Stroiescu (cu portret); Rosuna Dōmna florilor (poveste); Pânzul. *Partea economică* cuprinde: Creșterea vitelor; Despre darurile urziilor. Următoarea apoi *sfațuri*, Casa orașului din Caransebeș, *Poesii, Feburimi, Consemnarea și gurilor din Ungaria și Ardeal. Anunțuri.*

„Candela” revista bisericescă-literară redactată în Cernăuți de profesorul Dr. Emilian Voitschi și cons. consistorial Alexandru Manasiyski, a apărut pe 11 noiembrie (n. fasc. 11, anul de esistență XXIII) cu următorul sumariu: Ircheerea studiului esegetic „*Adevătații epistolei către Galateni*” de Dr. Vasilie Gheorghiu, concludând pentru teoria galatică nordică (în contrast cu esegeții aderenți ai teoriilor galatice sudice). Începutul unui studiu al „*Buddhismul și creștinismul. Asemănările și deosebiriile între ambele religii*”. Textul obligat rusec (pentru preoțimea ruthenă din arhidieceasa Bucovinei), apoi comunicări, întrebări și espicări de casuri pastorale și știri actuale din vieța bisericescă a arhidiecesei bucovinene.

„Candela” apare în fasciculi lunari și costă 8 corōne pe an. Birourile redacției și administrăției sunt în residența archiepiscopescă.

„Istoriografi vechi, istoriografi noi.” A apărut și se pte procura de la librăria arhidieceasă din Sibiu (Nagyszeben) broșura „*Istoriografi vechi, istoriografi noi, studiu critic în chestia vechiei metropolii ortodoxe române, de Teodor V. Păcățian.* Prețul 2 corōne, plus 20 fileri pentru porto. Cartea e împărțită în următorii capitoli: Dogme istorice. Părintele Burgea ca scriitoriu. Punctul meu de vedere. Argumente vechi. Noua teorie. „*Nandoralbensis*”. Decretul regelui Vladislav. Mănăstirea voevodului Mihaiu Viteazul. Vicarii episcopilor latini. Sama Brancovici. „*Unirea*”. Incheiere.

Din public.*)

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea petrecerii de cules de vii ținută la 30 Octobree st. n. în loc, în favorul bisericilor române, de ambe confesiunile, pe lângă rescumpărarea biletelor de intrare au mai încurs și unele marimolose suprasolviri și oferte de la următorii: Jovian Murășan, protopresbiter, 7 cor., Dr. Valer Moldovan, adv., 4 cor., Ioan Murășan, Agărbiciu, Dr. George Ciuta, câte 3 cor., Vincențiu Orășan, paroch Agărbiciu, Pompiliu Săbăduș, comerciant, Dr. Iuliu Popescu, adv., câte 2 cor., Alexandru Chiș, Cornelia Orășan, Octavian Simtion, cter. abs., George Boldea, căpitan, Victor Bugae, jurist, Vasiliu Vlas, Avg. Corvir, Nicolae Rațiu, adm. proslu, Radu Otto, Schönhardt K., sublocot., Florian Octavian, Vasilie Moldovan, jurnalist, Samuil Susa, paroch, Aurel Cigărean, câte 1 cor., Pop Teodor, 20 fil., ear' prin postă au mai încurs de la dl Victor Albini (România), 2 cor. 6 fil. — în total 39 cor. 26 fil. La această sumă mai adăugându-se și prețul biletelor de intrare în suma de 84 cor., cum și venitul din pedepse (pentru furtul strugurilor din vie) în suma de 50 cor. 48 fil., în suma totală va fi 158 corōne 74 fileri. Din această sumă s'au detras apoi spesele 133 cor. 38 fil., rămânând un venit curat de 27 cor. 36 fil. care s'a distribuit în părți egale ambelor biserici române din loc.

Tuturor acestor marimolosi supraolvenți aflăm de bine, ca și pe această cale să le exprimăm mulțumite pentru benevoiciul lor sprijin.

Turda, 2 Novembre 1904.

Ales. Gaia și Iosif Urcan
cassari.

Mulțumită publică.

La rugarea comitetului parochial gr.-or. din comuna Mucundorf, protopresbiteratul Cohalm, îndreptat lui Ioan Novac, născut în Mucundorf, căsătorit în Vlădeni tractul Bran și de present în America, prin colecta întreprinsă de dilsul însoțit de Dumitru Șteblea din Vlădeni, au binevoit a contribui în sumă edificării bisericii gr. ort. din mai sus numita comună următorii:

Dumitru Șteblea, George Filip Potcovă, Simion Filip Potcovă, fie care câte 1 dolar, Ioan Novac, 2 dol., George Nechita Șteblea, 1 dol., Nicolae F. Potcovă, Ioan N. F. Potcovă fiu, Iacob I. Năsea, Mihail Câmpean, fie-care câte 50 cenți, George Trifan Năsea, Iacob Tănase, câte 1 dol., Simion G. Potcovă, George Potcovă, George Săcuiv, fie-care câte 50 cenți, Ioan Ilie Potcovă, 1 dol., George Todor Năsea, Ștefan Zorea, Adam Potcovă, fie-care câte 50 cenți, Toma Vlădoiu, 1 dol., Toma Ardelean, Filip Vlădoiu, Iacob Câmpean, Toma Pașcu, fie-care câte 50 cenți (toți din Vlădeni), George Ceposu (Sărata), Zaharie Costea, Voinea Potcovă, Ioan Negrea, fie-care câte 25 cenți, Nicolae Beleiu, 10 cenți, George G. Meiu, 15 cenți, toți din Vlădeni, Filip G. Meiu, 15 cenți, Ioan Ursu, 20 cenți, George N. Podariu, 50 cenți, Bucura Ursu (pămpu reposita mamă) 30 cenți, Nicolae Câmpean, 50 cenți, Alexandru Potcovă, 10 cenți, Filip Napariu, 1 dol., Iacob G. Zorca, 50 cenți, George Jalu, 25 cenți (toți din Vlădeni), Ioan Mantean, (Ungureni), George G. Zorca, câte 10 cenți, Ilie N. Potcovă 25 cenți (toți din Vlădeni), Vasilie Popa, Nicolae M. Grămada, fie-care câte 50 cenți (Țintari), Filip Bozoda, 1 dol., Iacob Potcovă, 25 cenți, Ioan D. Jalu, 50 cenți, (Vlădeni), Pavel Popa, 50 cenți (Țintari). Suma totală 25 dolari 45 cenți = 122 corōne.

Pentru care faptă creștină să mă văd îndemnat în numele comitetului parochial și al întregului popor a aduce și pe această cale tuturor contribuitorilor cele mai arzătoare mulțumite, rugând pe bunul Dumnezeu a le lungi zilele vieții și a-i aduce în pace la vetrele lor.

Mucundorf, la 23 Octobree 1904.

Ilarion Enciu
paroch gr.-or.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica scēnta Bractia nu primește răspunderea.

Teatrul orășenesc.

Vineri (2 Decem.): „*Wilhelm Tell*”, dramă în 5 acte, de Friedrich von Schiller.

Sâmbătă (3 Dec.): „*Die rote Robe*”, dramă în 4 acte, de Eugen Brieux.

Sirolin

Este remediu de cei mai distinși profesori și medici ca remediu eminent contra:

ca bronhita acută, tuse convulsivă, mai ales este recomandat convalescenților după influență. Promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, delăturează tusa și flegma, și face să înceteze asudarea de noapte. În urma gustului și mirosului său plăcut se ia cu plăcere și de copiii. Se capetă în farmacii cu 4 cor. sticla. Cămpătoriu se fie atent, ca fie-care sticla să fie provădută cu firma următoare: (216) 23—52

F. Hoffmann-La

morburilor de plămâni, afecțiunilor organelor de respirare,

ca bronhita acută, tuse convulsivă, mai ales este recomandat convalescenților după influență.

Promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, delăturează tusa și flegma, și face să înceteze asudarea de noapte. În urma gustului și mirosului său plăcut se ia cu plăcere și de copiii. Se capetă în farmacii cu 4 cor. sticla. Cămpătoriu se fie atent, ca fie-care sticla să fie provădută cu firma următoare: (216) 23—52

Roche & Co., fabrică chimică, Basel (Elveția).

Nr. 884/904.

[331] 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia Almașul-mare-Brădet, protopresbiteratul Orăștiei se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cota B., pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigore, în termenul deschis, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, și a se prezenta poporului pentru a cânta respective a celebra și cuvânta.

Orăștie, 17 Novembre 1904.

Oficiul protopresbiteral Orăștie, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 750/904

[330] 3-3

Concurs

Pe temeiul ordinului Venerabilului Consistoriu arhidieceșan, dto 2 Novembre a. e. nr. 11.497 Bis., se publică concurs pentru ocuparea postului de capelan din comuna Rovina.

Emolumentele, sunt jumătate din toate venitele fasonate în cota B., cum și din suma de întregire a la stat.

Competenții au să și înainteze rugărilor instruite conform normelor din vigore, în termen de 30 zile, de la prima publicare a acestui concurs în „Telegraful Român” și a se prezenta în timpul regulamentar pentru a cânta respective a celebra și cuvânta.

Brad, la 11 Novembre 1904.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Zarand în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Mare surprindere!

Nici când o vieță o astfel de ocaziune!

500 bucăți pentru numai fl. 1-95.

Un admir. orologiu anker de precisiune aurit, cu mers regulat, se trage la 36 ore, 3 ani garanție, cu lanț potrivit, 1 cravată modernă de mătășă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel frumos cu imitație de pătă scumpă, 1 sipcă de chihlibar pentru cigări, 1 briceag practic, 1 broș elegant pentru dame (noutate), 1 oglindă admirabilă de buzunar, 1 portmoneu de piele, 1 păreche de bumbi pentru manșete, 3 bumbi de piept de aur-duble cu mecanism patent, 3 obiecte de haz (pentru tinăr și bătrân), 1 portofoliu foarte folositor, 20 obiecte de corespondență și alte 400 diferite obiecte, de lipsă în casă. Toate împreună cu orologiu, care e singur vrednic banii, costă numai 1 fl. 95 cr. Se pot procura pe lângă ramburs sau trimițându se banii înainte de la

Wiener Exporthaus [319] 1-1

H. WACHTEL, Krakau, nr. 107.

NB. Pentru obiectele neconveniente se ritrim banii.

Sbôr'al nopții negru flutur...

de M. Eminescu. — Romanță pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1-50, porto 10 fil. Se capătă la Librăria archid.

- Tainele cerului, de C. Flamarion (trad. Haralamb G. Lecca) . . . 1-50
 Cuib de șoimi, poem dramatic în versuri, de I. C. Bistrițeanu . . . 1-50
 Ziariul unui Pierde-Vară, de George Coșbuc . . . 2-
 Portretele lui Eminescu, notițe biografice, de Ioan Scurtu . . . —80
 Foiletone, de Ilarie Chendi . . . 2-50
 trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.
 Dureri înăbușite, de M. Sadoveanu . . . 2-
 Poezii, de Haralamb G. Lecca . . . 1-50
 De dragul celor mici, nuvele și schițe, de Vasile Pop . . . 1-50
 Armîna (românca), roman social din epoca renașterii poporului român de la Pind, de P. Vulcan . . . 2-
 Povestiri de Mihail Sadoveanu . . . 1-50
 Istoria literaturii religioșe a Românilor până la 1868 de N. Iorga . . . 3-50
 Cultura română și politicianismul, de Rădulescu-Motru . . . 1-50
 Cuvinte adevărate, de N. Iorga . . . C. 2-50
 Drumuri și orașe din România, de N. Iorga . . . 2-50
 Geniu Pustiu, roman original inedit, de Mihail Eminescu . . . 2-
 Urmașii Romei, novele și schițe, de George Cair . . . 3-
 Eu rîd, tu rîzi, el rîde, de G. Ranetti . . . 2-
 Povești populare, de Alex. Florini . . . 2-50
 Călătoriile lui Enache Cocoloș, de Th. D. Speranță . . . 2-
 plus 20 fil. porto postal.
 Sate și mănăstiri din România, de N. Iorga . . . 2-50
 Din viața romană, de Ion Kalinderu . . . 4-
 plus 30 fileri porto postal.
 Idroterapia medicală, de Dr. G. Baiulescu . . . 10-
 porto 72 fil.

Au apărut în Tipografia arhidieceșană:

Noul abecedar de Dr. Petru Șpan
Prețul e 40 fileri.

Călăuza noului abecedar
De acelaș. — Prețul 20 fileri.

Se pot procura de la **Librăria arhidieceșană**.

Frumosul roman
DUȘMĂNIE

de Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria arhidieceșană.

A apărut:

Modele de cusături românești

de Minerva Cosma.

Prețul: Caetul I 50 fil., caetul II 1 cor.
plus porto 5 fileri.

Librăria arhidieceșană.

Atelierul de croitorie

Ioan Părău

Sibiu, strada Poplăcii nr. 21.

În acest atelier se confecționează tot felul de vestiminte bărbătești, jachete pentru dame, și
= reverenși =
 Asemenea se primesc spre executare reparaturi. Lucru trainic.

Pianele Bösendorfer

stau și acum la locul prim, „afară de concurs”, și sunt în deoște recunoscute ca cele mai bune piane, atât pentru saloane, cât și pentru sale de concert. În Austro-Ungaria sunt neîntrecute. Dovada cea mai elatantă o dau programele tuturor pianistilor renumiți, cari în Budapesta, Graz, Praga, Viena etc., concertază exclusiv cu piane Bösendorfer.

Sunetul ales și puternic, de un farmec neasemănat, și minunatul mod cum se cântă la aceste piane, procură cântătorului plăcerea de a presta neîmpedecat ceea-ce pôte.

Bösendorfer a făcut școlă.

Cu mult zel și iscusință i-a urmat

Francise Wirth, constructor de piane reg. grecesc de curte.

construind un pian solid și fin lucrat (premiu de stat, medalii de aur, diplome de onoare) în 3 modele de salon, cu 420, 450 și 500 fl. Cu astfel de prețuri subscrisul nu a mai aflat pe piața Vienei pian de executare așa fină. În Ungaria sunt foarte plăcute piane lui Fr. Wirth, pentru sunetul lor viu și curat ca argintul, și pentru neobicinuita durabilitate a acestuia; îndeosebi este căutat acolo, unde numai rar se pôte afla acordător.

Frații Stingl, fabrică de piane c. ș. r. de curte

reprezentați prin 5 modele, de la 300-700 fl., cu registru (pedal) de harfă (Harfenzug), claviatură reformată. Piane foarte plăcute.

Cui îi place ton dulce și melodios, să-și cumpere pianul lui W. Fritz & fiu.

Renumele bine întemeiat al acestei firme solide (fondată în 1804) asigură cumpărătorului deplină și durabilă mulțămire. Mignon 470 fl., pian scurtat (Stutzflügel) 500 fl.

Eminentul fabricat al lui Proksch: pianin cu registru mut 420 fl., mignon 500 fl.

Piane bune Hölzl & Heitzmann de la 320-380 fl.

De la firme mai noue se află în deposit instrumente drăguțe cu 250, 280 și 320 fl.; asemenea piane cu registru mut (Stammzug), așa numite „Harfen-Pianino”. (O invenție binefăcătoare pentru împrejurimea celui ce învață.)

Piane berlineze de prima calitate.

Harmoniu pentru școle și casă Mannborg-Lipsca cu 100 fl. și 280 fl.

Inchiriare de instrumente cu prețuri eștine.

Primul deposit transilvan de piane și harmoniuri

Victor de Heldenberg

(94) 26-

Sibiu (Nagyseben), strada cisnădiei nr. 9, etagiul I.

Esposiția universală Paris 1900: Grand Prix, cea mai înaltă distincție.

Veritabil
numai
cupe
talpă

Ghete pentru zăpadă, Storm Slippers

Galoși
de Petersburg

Producția zilnică

a fabricii
40.000 părechi

Singurii contrahenți: Messtorff, Behn & Co., Viena, I.

Vinzare în mic în toate prăvăliile mai alese de ghete, de modă și de gumi.

Requisite de scris se pot procura de la Librăria arhidieceșană.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosese contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, înviorare de ureche, bitaie de inimă, șgârțuri de inimă, asma, auzul greu, șgârțuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, receală la mâni și picioare, reuma, pedagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimit banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asura faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deóre-ce „Ciaul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—

Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Esposițiile din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
 colțul strada Kálmán.

La Librăria Tipografiei arhidieceșane din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasânției Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Sâmbetei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al șeselea. — Rânduēla Obedniței. — Ciasul al nouēlea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicinele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduēla Sinacsariului. — Bogorodicinele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe toate lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelora. — Insemnarea cum se cetese Evangeliile Voseresnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.